

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază,

Prețul inserțiunilor
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Vizitație canonică și sfințire de biserici

Vizitațiunile canonice, menite să cerceteze lucrarea păstorilor sufletești în posturile ce li s'au încredințat, fac parte esențială din programul păstoririi I. P. S. Sale Mitropolitului nostru *Nicolae*.

Misiune arhierescă în zilele noastre nu s'ar putea concepe fără de a muta altarul în mijlocul vieții, spre a o îndruma spre înălțimile eterne ale idealului evanghelic.

Mântuitorul Hristos a cutreerat Țara Sfântă, învățând și făcând minuni.

Și pe apostoli i-a îndrumat să meargă și să propovăduiască.

Călătoriile misionare sânt mijlocul evanghelic al convertirii lumii la Hristos.

I. P. S. Sa cunoaște relațiile sacre ale călătoriilor misionare: Ele devin proprietatea spirituală a celor vizitați de Prea Sfințiii Chiriarihi, ca și a celor cari citesc aceste impresii.

Atât I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, cât și P. S. Sa Arhiepiscopul Vasile fac aceste vizitațiuni cu deosebire la ocaziunea târnosirii noilor lăcașuri dumnezeiești.

Zilele acestea s'au sfințit două biserici nouă, în Arhiepiscopia noastră.

Intellectuali și popor au înconjurat cu dragoste pe ceice cu dragoste s'au coborât între dânșii.

Prezența Arhierilor în mijlocul poporului credincios, în deosebi în vremea actuală, a avut și de astă dată darul să înalte și să întărească moralul obștească și să ră-

spândească mângăiere și încurajare în inimile îngrijorate, și încredere și nădejde de mai bine în zilele ce vin.

Fie ca binecuvântările arhieresti, și toate rugăciunile cucernice care s'au rostit și se vor rosti înaintea altarelor sfințite ale acestor frumoase biserici, să fie primite de Domnul Dumnezeu nostru, ear credincioșii lor să păzească rânduelile și poruncile Lui totdeauna, cum le-au păzit în aceste zile de mare praznic!

*

Despre sfințirile săvârșite publicăm următorul raport:

Parohiile Pricaz și Sereca, din protopopiatul Orăștie și ambele aproape de orașul Orăștie, — își zidiseră în anii buni, de năntea crizei de azi, biserici noi, ambele în stilul bisericilor atât de atrăgătoare din vechiul regat. Cea din Pricaz mare, încăpătoare, cu 2 turnuri și cupolă, cea din Sereca tot așa, dar mititică, după poporul său. Ambele fuseseră sfințite provizoriu și date folosinței, dar așteptându-și cu dor sfințirea cea arhierescă, de neapărată trebuință unei biserici nou zidite. Sărbătoarea sfinților apostoli Petru și Pavel și Dumineca următoare ei (1 Iulie) a adus celor două parohii bucuria de mult așteptată. I. P. Sf. Arhipăstor Nicolae, a hotărât sfințirea arhierescă a bisericii din Pricaz în ziua sfinților apostoli, iar celei din Sereca în Dumineca din 1 Iulie.

Cele două parohii s'au pregătit cu toată însuflețirea pentru sărbătoarea scumpă inimilor lor.

I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, deși a dorit foarte și a și vestit că I. P. S. Sa va

merge să sfințească amândouă bisericile, fiind ușor suferind după săptămâna de încordată muncă ce a avut să îndeplinească la București în interesul reparării măcar parțiale a multelor nedreptăți ce s'au făcut bisericii ortodoxe prin bugetele trecute — muncă încoronată de succes aproape deplin, — n'a putut veni pentru sfințirea dela Pricaz, ci a încredințat mărețul act Preasfințitului Arhieriu Vasile, vicarul arhiepiscopiei.

Preasfințitul Arhieriu Vasile, a sosit la Orăștie Joi (29 Iunie) seara, având în suita P. S. Sale pe M. O. D. consilier Dr. G. Proca, pe Cucernicii părinți diaconi Dr. Nicolae Popoviciu și Ioan Dinu și dl prof. Candid Popa.

În dimineața zilei sfinților apostoli, parohia Pricaz și câteva vecine, au trimis încă dela ora 7 dim. un banderiu de 40 călăreți, cari au condus chiar din oraș, dela locul de găzduire, pe Preasfințitul Arhieriu și pe însoțitorii Săi, spre comună. Ca alb stol săltăreț, călăreții au trecut peste piața orașului cu iubiții oaspeți până în satul ce-i aștepta în sărbătoare. La mijlocul comunei, o frumoasă poartă de triumf, arată că zi de sărbătoare are poporul de aci. Și tot poporul era adunat în fața porții, cu deregătoriile comunale în frunte. Dl notar comunal V. Ivășcoi a salutat în numele primăriei pe Preasfințitul Arhieriu, tălmăcind bucuria întregului popor, că poate saluta pe înaltul reprezentant al conducerii bisericii, sosit pentru marele și sfântul act al sfințirii bisericii de aici. Vorbirea dlui notar a fost din cale-afară frumoasă, bine gândită și bine simțită. A urmat salutul adus de dsoara Eleonora Hanciu în numele Reuniunii femeilor ortodoxe, salut ținut în cuvinte alese și pline de dreaptă credință, după care a oferit Preasfințitului oaspe un prea frumos buchet de flori. Cu cuvioase și întru Hristos frățești cuvinte a salutat pe Preasfințitul Arhieriu biserica-soră unită prin graiul părintelui Solomon Armean. — Luminat răspuns li-a dat tuturor Preasfințitul Vasile, mulțumind de preafrumoasa întâmpinare ce l-se face,

lăudând administrația comunală care așa frumos prețuește biserica și ale ei zile de sărbătoare, precum reese din vorbirea dlui notar Ivășcoi, mulțumind Reuniunii femeilor pentru alipirea ei caldă la sfânta biserică și ale ei bucurii; și mulțumind părintelui Armean pentru semnul de frățescă întâmpinare a bisericii unite, care e atât de aproape de biserica noastră ortodoxă prin rit, prin grai, prin cântări, prin același fel de a sluji, dorind trai tot mai armonic între aceste biserici surori.

Mergându-i înainte un gingaș stol de copilași de școală, îmbrăcați alb și cu stegulețe tricolor în mâni, înaltul oaspe a înaintat, în sunetele clopotelor celor 2 biserici, și ortodoxă și unită, spre casa parohului locului Ioan Ardeu. Aci așteptau preoții îmbrăcați în odăjdii, în frunte cu parohul local cu sf. Evanghelie și sfânta cruce. Puternicul cor mixt dela Orăștie a întâmpinat cu: Pre Stăpânul și Arhierul... Părintele Ardeu a salutat în cuvinte izvorâte din inima Dsale plină de fericire, că a ajuns această mare și luminată zi. I-a răspuns Preasfințitul Vasile fericindu-l pe preot și pe toți credincioșii săi, că i-a învrednicit Dumnezeu a-și vedea terminată și azi sfințită prea frumoasa biserică, semnul viu și atât de grăitor al credinței lor celei mari și al simțului lor la fel de mare de jertfă pentru casa lui Dumnezeu... — Două dragălașe fetițe: Doina Ardeu și Eugenia Măniuț au oferit Preasfințitului 2 buchete de flori, cea dintâi spunând și o draguță poezie de întâmpinare.

Intrând în casa preotului, Preasfințitul și însoțitorul Său consilierul Dr. Proca și diaconii, îmbrăcându-se, — Preasfințitul a fost condus la biserică de cei 18 preoți îmbrăcați în odăjdii, mergând câte doi înaintea Arhierului, și cei 2 diacon cădelnițându-l și alți vreo 12 preoți în reverenți, — înconjurați de o mare de popor venit din toate satele vecine și chiar de departe, ca să vadă rara și înălțătorea slujbă de sfințire și preafrumoasa biserică ce se va sfinți. Clopotele celor 2 biserici sunau și corul dela Orăștie și corul de preoți cânta,

* FOIȘOARA *

Despre Moarte și Nemurire în lumina filosofiei religioase

[Sfârșit]

Un puternic argument filosofic pentru nemurirea sufletului derivă încă dela Plato și în veacul al 18-lea a fost expus de filosoful popular Moses Mendelson într-o prelucrare a scrierii lui Plato, în Phaedon: Trăirile și experiențele noastre devin proprietatea noastră sufletească numai prin aceea, că se referă la *unitatea conștiinței*, la „eul” nostru veșnic identic cu sine. Acest „eu” este ca un arhitect înțelept care după planul său unitar din materialul divers (cărămidă, lemn, fier, var etc.) zidește un palat, o unitate organică. „Eul” nostru spiritual, adică sufletul, transformă haosul impresiilor vizuale, auditive, tactile etc. în cosmosul experienței, el aduce *unitate* în mijlocul variației. Prin urmare sufletul, care este principiul unității, nu poate fi ceva compus, multiplu, ci necompus, simplu. Moartea este descompunere; or

sufletul care este necompus, nu se poate descompune, prin urmare sufletul nu poate muri.

Dar omul legat de cele pământești cu greu poate admite cu rațiunea sa îngustă existența sufletului fără de trup. Știința vrea să ne arate că funcțiunile spirituale pot fi săvârșite numai cu ajutorul organelor trupesti. Medicul francez Lametrie a devenit materialist și a negat nemurirea în urma observărilor făcute cu prilejul unei boli proprii. În cursul suferinței sale observă cum fierbințeala tulbură cugetarea, simțirea și voința; oboseala trupului provoacă înconștiență în somn. Procesele spirituale sânt atât de strâns legate de funcțiunea creierului și a sistemului nervos, încât materialistul Vogt ajunge la concluzia că ideile sânt o secrețiune a creierului; cu cât mai fină este structura creierului, cu cât mai bogate și mai variate sânt încreșturile și circumvoluțiunile acestuia, cu cât mai mult fosfor conțin celulele lui nervoase, cu atât mai mare este intensitatea vieții spirituale. Imbolnăvirea creierului produce perturbări în funcțiunile spirituale. Prin atrofierea unor părți ale creierului se stâng anumite facultăți ale sufletului.

Dacă substanța creierului devine vapoasă, orcare înțelept ajunge la mintea copilului. De aceea se întreabă acești învățați, cum ar mai putea trăi sufletul, după ce se descompune trupul.

Acestor obiectivări trebuie să le dăm importanța cuvenită, dar să nu ne temem, nici să fugim de ele. Așa ceva nu ar fi fapt înțelept. Cine întoarce spatele în fața dușmanului și fuge, fantazia lui agitată va zugrăvi mult mai îngrozitor pe dușman decât este. De aceea noi nu vom disprețui, dar nici nu vom fugi de dușmanii credinței, ci vom sta față 'n față luându-ne la luptă dreaptă cu ei. Într'adevăr credința într'o viață dincolo de mormânt nu este o jucărie, ci o puternică îndrăzneală, o supremă faptă.

Dar și cele mai înspăimântătoare argumente ale științelor naturale și psihologice pierd o însemnată parte din efectul lor covârșitor, dacă fără teamă le privim în față.

Este o greșală logică să afirmi identitatea sufletului cu trupul din cauza strânsei legături ce există între ele; un violonist mare nu poate cânta fără vioară, și dacă aceasta este desăcordată sau cu defect, sau îi lipsește ceva, nici cel mai bun

artist nu-și va putea arăta talentul său; dar nimeni nu va zice că vioara este artistul. Presupune o lipsă de cugetare acela care îndrăznește să afirme, că intelectul, voința sau sentimentul ar fi niște procese fizice. Chiar dacă am putea observa cu exactitate schimbările în celulele scoarței cerebrale, nici în cazul acesta n'am putea explica cum se transformă o excitare fizică într'un fapt de conștiință. Cum se poate naște conștiința din niște procese fizice-chimice sau mecanice?

Materialismul inzistă foarte mult asupra asemănării ce există între funcțiunea organismului omenesc și între mecanismul unei mașini. Dar ce-mi folosește, dacă admit de pildă că ochiul funcționează ca un aparat optic? Esențial este tocmai faptul, că în ochi se naște o imagine, care devine conținut al conștiinței noastre, despre care *știm* că este; că ochiul este un aparat, care nu numai reflectează imaginea ca clișeu fotografic, ci cu ochiul *vedem* imaginea.

Pe urmă unitatea conștiinței. În argumentul lui Plato pentru nemurire se ascunde un sămbure nedistrus pentru teza noastră. Să trecem acest argument din domeniul

conducându-și Arhiereul la sfânta și sfințitoarea slujbă.

S'a început slujba sfințirii, s'a înconjurat și uns cu sfântul mir biserica, în sunetele voioase ale clopotelor și cetirea sfintelor evanghelii. Apoi reîntrându-se în biserică, s'a îndeplinit slujba sfințirii sfintei mese, cu punerea sfintelor moaște în prestol, — apoi sfânta liturghie sărbătorească. În tot decursul sfintei slujbe corul mixt dela Orăștie, stând din 50 de persoane, condus cu remarcabilă măiestrie de dl prof. Prația, a dat răspunsurile, înălțând foarte solemnitatea sfintei slujbe. Lumea umplea biserica și horele de sus, până la îngheșuală, și încă pe atâta rămasă pe dinafară.

La sfârșit, Preasfințitul Arhiereu Vasile a rostit o prealuminată cuvântare, plină de înțelepciune sfântă, adânc gândită și puternică chemătoare a sufletului creștinesc spre Casa lui Dumnezeu și spre căile ce duc, prin asta, la însuși Dumnezeu. La încheiere a lăudat râvna și jertfa mare și lui Dumnezeu plăcută, pe care au adus-o credincioșii noștri din această parohie, pentru a zidi un lăcaș dumnezeesc, care e o fală și o laudă mare pentru ei pentru toți. Cere binecuvântarea lui Dumnezeu și răsplata bogată a Lui, peste toți dăruitorii, ca și peste conducătorii parohiali, prea zelosul lor paroh Ioan Ardeu, consiliul parohial, epitropia parohială și toți împreună lucrătorii lor.

Apoi a sfințit tot poporul stropind credincioșii cu apă sfințită și împărțind anafora.

Toată lumea a rămas desăvârșit mulțumită de ce a văzut și de ce a auzit în frumoasa nou sfințită biserică.

*

Preasfințitul Arhiereu, însoțitorii P. S. Sale, preoții, corul și frunțașii veniți la praznic, au fost apoi poțitiți la masa împreună, pe care darnicii pricăzeni o pregătiseră în curtea crâznicului Ioan Stărc. Aci au înălțat un puternic cort de verdeață, coperit cu pânze mari scutitoare, cu două rânduri de mese, pentru 250—300 de persoane.

Au luat parte la praznicul sărbătorec, în frunte cu Preasfințitul Arhiereu, dl fost ministru Dr. Aurel Vlad, dl prim-pretor Petru Dămian, care a purtat grijă cu deplină dragoste de biserică pentru ca drumurile spre cele 2 biserici ce se sfințeau să fie regulate, reparate, administrația comunelor să-și facă, precum și-a făcut, deplin datoria creștinească primind frumos Arhiereul sfințitor și pe însoțitorii săi, — a

fost la sărbătoreasca masă tot corul dela Orăștie cu prea vrednicul și harnicul lui dirigent dl Prația, dl profesor-pictor Zarma, care a pictat, foarte frumos, biserica cea nouă, dl deputat Radu, notari, învățători și alți frunțași ai satelor vecine.

A tostat Preasfințitul Vasile pentru M. Sa Regele, dl fost ministru Dr. A. Vlad pentru Preasfințitul Arhiereu sfințitorul, păr. cons. Dr. Proca pentru frunțașul Dr. A. Vlad, păr. protopop I. Moța pentru cei cari au conlucrat și conlucrează la îmbucurătorul progres național și bisericesc, material și moral, pe care l-am putut vedea realizat în biserica nouă azi sfințită și în cele mani-

festate în jurul ei, dl Eugen Muntean pentru personalitățile reprezentative ce iau parte la sărbărea de azi, părintele consilier Dr. Proca pentru harnicul și vrednicul de toată lauda preot I. Ardeu, pentru dirigentul corului și alții. Părintele Ardeu a mulțumit atât oaspeților cari au ridicat strălucirea sărbării, cât și frunțașilor mari dăruitori pentru noua biserică, cum e credinciosul Nic. Stărc I. George care a dăruit clopotul cel mare, altul candelabru cel prețios, — și tuturor dăruitorilor mari și mici.

Masa s'a încheiat în mulțumirea sufletească a tuturor.

[Urmează]

I. M.

Rostul bisericii noastre în Săcuime

Regiunea secuească a județelor Odorhei, Ciuc și Treiscaune formează o zonă specifică de reminiscențe istorice.

Steagul alb al stăpânirii românești veghează aici ca un simbol al viitorului și al transformărilor care au să vină. Căci în prezent curge nestingherit trecutul, pe care stăpânirile apuse l-au croit, desconsiderând imponderabilele neprevăzute.

Regiunea aceasta, mai ales se găsește la o răspântie, între trecutul care n'a lichidat și între viitorul, care nu e fixat. Pentru că stăpânirea românească prin administrație, prin școală, prin justiție și prin poliție are aspectul unui provizorat.

Și vom vedea, la sfârșitul acestui articol că din starea de provizorat, stăpânirea românească nu poate fi fixată definitiv decât în clipa, când biserica noastră va fi prezentă aici cu întreg aparatul său misionar, cultural și social.

Regiunea secuească și problemele ei apar cu regularitate în toate scrierile propagandistilor maghiari de revizuire a tratatelor de pace.

Mai mult, Liga națiunilor a fost și este asaltată de cererile minorităților, care se plâng străinătății că sânt persecutate de români. Scrierile de propagandă maghiară, publicate mai ales în limba engleză, ca d. e. *The Tragedy of Trianon*, de Sir Robert Donald, *Justice for Hungary*, de contele Albert Apponyi și alții, și *The Minorities in Rumanian Transylvania*, de Szász Zsombor, au creat o atmosferă de suspiciune și de neîncredere în jurul stăpânirii românești. Se susține în aceste scrieri, că stăpânirea românească a confiscat averile de veacuri ale cultelor minoritare, împărțindu-le celorlalte culte, că li s'a nimicit autonomia, iar că tineretul minoritar e silit să cerceteze școlile de stat, infectate de idei sceptice și materialiste.

În anii din urmă au apărut și lucrări românești, de dl G. Popa-Liseanu, Sabin Oprean și Dr. Onisifor Ghibu etc., prin cari

se documentează că plângerile minoritare nu sânt de loc justificate, apărându-și privilegiile vechi în detrimentul elementului românesc năpăstuit.

Culte minoritare, ajutate de stăpânirile apuse, și-au creat fortărețe puternice religioase și umanitare, — unitarii și calvinii, iar catolicii, în Ciuc mai ales își au „pământul sfânt“.

Toate acele realizări considerabile de veacuri coincid cu persecuția până la exterminare a elementului românesc, care făcea legătura între masa populației românești de dincoace și de dincolo de Carpați.

Organizația noastră bisericească din Săcuime a fost distrusă în veacul al 18-lea și în cel următor. Ea a fost transformată într-o șubredă organizație română greco-catolică, desnaționalizată sistematic și menită a fi înmormântată definitiv prin încorporarea la episcopia maghiară de Hajdudorogh.

Prin anii 1780, când s'a făcut recensământul oficial al populației în Ungaria, în cele trei județe săcuiești, numărul locuitorilor români de religie ortodoxă și greco-catolică se urca la unasută de mii.

Răsboiul mondial, continuat în răsboiul nostru de desrobire a suprimat stăpânirea maghiară în momentul, când ultimile rămășițe de români le trecea la cultele secuești, cu forța la calvinii și la unitarii, și fără nici o formă legală, la catolicism.

Stăpânirea românească n'a întreprins o inventariere măcar a vestigiilor românești în această regiune. A proclamat și aici principiul libertății religioase. Dar aceia dintre locuitori, pe cari glasul sângelui și al conștiinței îi îndeamnă să beneficieze de libertate religioasă și să se întoarcă la vatra sufletească a neamului, — n'au nici preoți la îndemână, nici sfinte lăcașuri de închinare.

Pentru că pietrele sfintelor altare sânt risipite, și cimitirele, cu cenușile strămoșilor ortodocși, — s'au nimicit.

Duși cu sila în bisericile protestante, ei spun cu duioșie: în bisericile de aici răsună predică, dar nu găsim închinare!

Cu drept cuvânt acești sărmani mucenici ai legii noastre, se întreabă îndure-rați: — unde-i stăpânirea românească, miuită de sus, să cărmuească în numele Dumnezeului dreptății?

Dacă prin alte regiuni, s'ar părea că stăpânirea românească se poate înfățișa singură, în regiunea secuiască biserica este indispensabilă și numai prezența ei vie și activă va da stăpânirii românești un caracter de statornicie și de permanență.

Pentru că biserica noastră, prin voia lui Dumnezeu a fost plasată pe pământul strămoșesc și a existat înainte de a fi avut stăpâniri naționale.

Iar stăpânirile naționale au crescut, s'au dezvoltat și au înflorit sub egida bisericii străbune și a întreg aportului ei moral, cultural și social.

Libertate și egalitate pot inaugura și stăpânirile politice, dar frățiatea vine pe urmele evangheliei lui Hristos, pe care sfânta noastră biserică e chemată a o reprezenta, fiind ea însăși cel dintâi factor de progres religios, național și social.

Fără biserică, orice stăpânire e ca o casă, cu pereți, dar fără acoperiș și în care nu se poate omul adăposti. Organizarea bisericească în Săcuime e o problemă de stat și urmează a deveni realitate.

„Viața Ilustrată“ a apărut pentru luna Iulie a. c. cu ales și bogat conținut.

Revista dela Sibiu caută să devie ceea ce ne trebuie: un viguros organ de primenire morală, păstrând ideea de creștinism și naționalitate, ca o tradiție scumpă lăsată de mari înaintași.

Condusă de profesorul N. Colan, „Viața Ilustrată“ câștigă tot mai mult simpatia publicului și ale scriitorilor de seamă.

*

Solidaritate între oameni de neam diferit. — Zilele trecute un vapor german a salvat și a luat pe bord echipajul unui hidroavion francez, ear ministrul marinei franceze a înmănat atașatului naval german la Paris distincțiile pentru vitejii marinari germani, cari cu primăjdia vieții lor au dat ajutoare marinarilor francezi.

De curând acelaș vas german s'a scufundat pe coastele Norvegiei, ear un vas francez a dat ajutor frățesc călătorilor și echipajului de pe vasul german. —

Trebuie oare să fie la mijloc totdeauna câte un caz de nenorocire, ca să-și poată face drum solidaritatea între cei de neam diferit?

metafizic în teoria cunoașterii. Cum am putea să explicăm formarea acelui subiect spiritual numit «Eu» din singuraticile excitații ale celulelor nervoase coordonate, dacă nu am admite existența sufletului. Acest «eu» este forma caracteristică și temelia vieții sufletești și a tuturor proceselor de conștiință.

Știința, care-și dă seama de granițele terenului său de activitate, poate spune numai atâta, că creierul și sistemul nervos este organul senso-motric al vieții spirituale.

Dacă omul, această coroană a creațiunii, ar fi numai o ființă naturală, ascultând necondiționat de legea fiziologică și psihologică, determinat întru toate de ambianță și ereditate, de legile necrutătoare ale firii, dacă omul ar fi numai o rotiță în mecanismul imens al universului, dacă toată activitatea lui ar fi numai la aparență, iar în temelie ar rămânea o pasivitate, o lucrare silită; atunci totul ar fi la fel necesar și la fel îndreptățit, răul ca și binele. Nu ar mai exista libertate, nu ar mai exista responsabilitate. Dar atunci cum să ne explicăm faptul, că această natură unică, pe culmile desvoltării sale poate da naștere unor ființe, cari nu se mulțumesc cu scurgerea unei vieți pasive, apatice; ființe cari se pun ca niște stânci puternice în mijlocul torentului vieții, și dau curs nou puhoiului, silind valurile furioase să asculte de legile, de poruncile lor și spun fără șovăire ce este permis și ce este oprit.

Nimic în cer și pe pământ nu este atât de sigur ca porunca conștiinței. Ori tocmai aceasta poruncă nu ar avea nici un rost, dacă adevărul ar fi supunerea oarbă

în fața legilor naturii. Omul se poate elibera din aceasta mreajă pentru că trebuie. Porunca conștiinței îl zmulge din ghiarele naturii, îl ajută să se birue pe sine. Și moarte o birue acela care se birue pe sine. Omul singur este capabil să realizeze, ceea ce pare irealizabil pentru minte și știință. Aceasta este libertatea voinții. Ea este un element dumnezeesc în om, dar totodată și un element propriu zis omenesc, pentru că valoarea vieții omenesti începe să crească abia acolo, unde încetează robia legii naturale și unde apare principiul responsabilității personale și al libertății morale. Intreaga realitate este robită de legea firii, numai omul este ființă liberă. Toate celelalte vietăți sânt silit să acționeze în supunere oarbă față de legile neiertătoare ale naturii, omul singur poate să pronunțe cuvântul «eu vreau». Lumea libertății nu este accesibilă cercetării exacte. Lumea libertății este lumea Duhului, iar „Duhul de unde voiește suflă, glasul lui îl auzi și nu știi de unde vine, nici unde se duce“. Aceasta realitate superioară se poate trăi, și în aceasta trăire „după duh“ se naște omul ca om, ca personalitate. Numai în această „viață după duh“ se naște în noi îndrăzneala de a înfrunta masa sufocantă a materiei și furia înspăimântătoare a tot ce e mecanic; numai în această viață după duh se naște în noi îndrăzneală să credem în spiritualitatea esențială a lumii, în norme și valori neperitoare și într'un rost mai înalt al lumii și al vieții.

Dar care este rostul mai înalt al vieții? Răspunsul îl primim prin următoarele cuvinte ale Mântuitorului: „Celce-și va pierde

viața sa pentru Mine, acela o va afla pe ea“. Aceasta este porunca Dumnezeului iubirii. Smulgându-se omul din ghiarele egoismului, trăind pentru alții — căci a trăi pentru alții înseamnă a pierde viața pentru Hristos, — se apropie omul de Dumnezeu iubirii, se apropie de nemurire. Este paradoxală învățătură. Să-ți pierzi viața, ca să o dobândești. Dar ea rămâne paradoxală numai pentru intelect, care vede și înțelege rostul vieții exclusiv într-o existență a „eu“-lui îngust. Fapta altruistă, izvorâtă din iubire, pare o nebunie în fața egoistului inteligent, care zice că unde sânt doi, acolo cu unul este prea mult. De aceea a apărut crucea suferinței pentru Hristos, în fața elinului inteligent, ca o nebunie, iar pentru cei ce credeau în ea, a fost izvor de viață.

Dumnezeu este iubire, zice Scriptura. Iar viața și scopul iubirii, precum și suprema ei plăcere este jertfa. Bulgakoff, un filosof religios al zilelor noastre, spune că „iubirea are un înțeles, un scop și o răsplată numai în sine și nu cunoaște un „pentru“ rațional. Prin iubire se distruge cercul îngust al necesității causale reclamat de logica intelectualistă. Celce iubește așa cum cere Hristos, nu se întreabă și nu știe pentru ce iubește. Sufletul lui se smulge, scapă din lumea speculațiilor logice, scapă din lumea intelectului rece, din lumea științei care distruge viața ca să o cunoască; un suflet iubitor scapă din lumea trecătoare, pentru el sânt alte legi valabile, din altă lume. De aceea zice Mântuitorul: „Împărăția mea nu este din lumea aceasta“. În senzul acesta trebuie

să înțelegem cuvintele bibliei, cari spun că celce ascultă de Hristos și de legea Lui, acela va trece dela moarte la viață.

Un legiuitor a întrebat pe Isus ce să facă pentru ca să dobândească viața de veci? Iar Doctorul sufletelor și al trupurilor i-a dat o rețetă simplă de tot când i-a zis: *Iubește pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, din tot cugetul tău, iubește pe deaproapele tău ca pe tine însuși. Fă aceasta și vei fi viu.* — Prin iubire Dumnezeu se coboară la om și omul se ridică la Dumnezeu. Acest proces se realizează în întreaga istorie a mântuirii și justifică ideea nemuririi. Din iubire desinteresată a creat Dumnezeu lumea, pentru că iubirea se bucură de existența și proprietatea altuia. Iubirea reclamă persoana a doua, pentru că ea nu poate exista fără obiect și este neînțeleasă de intelect, care prin legea causalității, prin logica severă stă în slujba instinctului de conservare, în slujba egoismului ce se teme de persoana a doua ca dușmană existenței sale. Prin iubirea poruncită de Hristos omul iese din mreaja necesității causale, scapă de legea oarbă a firii care justifică deviza îngrozitoare: homo homini lupus, — și așa legea firii, legea trupului este legea morții, iar legea iubirii este legea vieții veșnice. Din aceasta iubire desinteresată a mântuit Dumnezeu lumea și i-a dat viață netrecătoare. Așa a iubit Dumnezeu lumea, cât și pe Fiul său unul născut l-a dat, ca tot celce crede întru El să nu piară, ci să aibă viață veșnică, (Ioan 3, 16).

A trăi înseamnă a primi pe Dumnezeu în suflet. Cine crede și trăiește în

„Congresul pedagogic-religios al preoților profesori de religie” dela Mănăstirea Dealul

II

Sedința de deschidere a suferit o apreciazabilă întârziere față de program, dar n'a regretat nimeni. Cele executate de școală în cinstea noastră au predispus sufletul tuturor pentru sărbătoare. Sărbătoare a fost deschiderea.

La masa presidială în fața congresiștilor iau parte I. P. S. Pa Păr. Patriarh Miron, decanul facultății de teologie Părintele Dr. I. Mihălcescu și dl general Marcel Olteanu. Lunga cuvântare de deschidere a Părintelui Patriarh, care începe așa: «Stând în fața primului congres al preoților profesori de religie sau catiheti, mi-am resumat acele cunoștințe pedagogice, câștigate ca unul ce am fost multă vreme în postul de conducere, în slujba unei biserici cu școli proprii, mai ales din «Enciclopedia pedagogică» a vestitului pedagog Dr. W. Rein, spre a le aplica la preocupările ce ne-au întrunit astăzi aici», — desvoltă amplu chestiunile din program, fixând întâi scopul instrucțiunii și educațiunii în școală, care este: «a desvolta, cultiva, exercita, întări și perfecționa toate acele funcțiuni fizice, intelectuale, morale și religioase, din cari constă firea și demnitatea de om a copilului și prin aceasta a forma pe om și a-l îndruma ca să slujească în timpul vieții sale pământene patriei sale, societății în diferitele sale funcțiuni, în care va fi chemat, cu cinste și cu aplicarea învățăturilor evanghelice, pline de iubire ca un smerit rob al lui Dumnezeu și ascultător al poruncilor creștinești și în fine, a-l pregăti prin nobilitarea și lămurirea vieții pentru viața viitoare»; pentru ajungerea acestui scop, profesorul trebuie să cunoască bine psihologia și pedagogia, «pentruca să poată cu succes forma sufletul tineretului în sens creștinesc și a-i determina voința pentru fapte de viață evanghelică»; «e un mare bine, că guvernele țării noastre au deschis bisericilor larg porțile școlilor sale primare și secundare pentru predarea învățământului religios în scopul unei educații superioare, ideale, în sensul sublimelor

învățături și convingeri creștinești ale cetățenilor săi; mijlocul e în mâna bisericii, rămâne numai ca clerul ei să activeze cu pricepere, cu zel și conștiințiozitate în îndeplinirea acestei patriotice misiuni». Încheie dorind «întruniri noastre și celorlor vor mai urma să contribuie cât mai mult la perfecționarea clerului în mănăstirea metodelor de practicat în misiunea lor de catiheti» și «rugând pe preacucernicul profesor Dr. Mihălcescu să conducă lucrările» congresului.

Se propune trimiterea unor telegrame omagiale M. S. Regelui (asistența se ridică în picioare, aclamând: «Trăiască Regele»), dlor miniștri Angelescu și Lapedatu, dnei Maria N. Filipescu și dlui comandant colonel Bălăcescu, care e bolnav, — ceace se primește și se face.

Di Pavelescu, simpaticul director de studii al liceului militar (care va urmări pas pe pas, și luând notițe, congresul) salută congresul astfel: «Mulțumesc bunului Dumnezeu, că m'a orânduit pe mine ca aici să salut cel mai înalt sobor menit să lămpădească problema învățământului religios în școala românească... Cuibul dela Dealul se simte azi peste măsură de onorat, căci așezământul acesta se razimă tocmai pe slava credinței în Dumnezeu și în slăvitul nostru Suvăran. Cei cari stăm aici, până păstrăm această credință, nu ne temem de dojana mormintelor, nici de a oamenilor, nici de a vremilor». În numele lor ne dorește: bun sosit!

Di Dănescu, prefectul județului, salută respectuos pe I. P. S. Sa Păr. Patriarh și congresul, evocând figurile mari, cari au murit pentru credință și țară, și cărora le datorăm fericirea de a ne vedea azi aici; sufletele lor fâlfâie fericite deasupra noastră. Biserica noastră și-a împletit istoria și viața cu a țării și a neamului. Când se credea că totul e pierdut, îi ajuta credința în Dumnezeu. Și azi când sufletul nostru pare turburat, nădejile ni se îndreaptă tot către biserică, și cere ca munca celor care s'au adunat aici în numele ei, să dea roade însutite.

Păr. Valeriu Iordăchescu salută congresul în numele mitropoliei spunând: «Această consfătuire în împrejurările de față trebuie să atragă atențiunea în chip deosebit. Și când afirmăm, că toate educațiile sânt tributare celei morale, avem datoria să spunem, că noi înțelegem să ne facem datoria în cea mai deplină armonie cu toate celelalte obiecte de învățământ. Adunarea noastră nu înseamnă retragere din luptă, nici declarare de război, ci o modestă consfătuire pentru o armonică conlucrare în cultul dragostei. Dragostea constituie lichidul înbalsamat, în care sufletul se scaldă cu beatitudinii».

Protopopul Gh. Maior, rostește următorul cuvânt:

Înalt Preasfințite și Preafericite Părinte Patriarh!

Onorat congres!

Acordați-mi, vă rog, grația de a putea transmite Onor. congres binecuvântările arhieresti ale I. P. S. Sale Părintelui Mitropolit Nicolae al Ardealului, salutul Ven. consiliu arhiepiscopesc și pe al tuturor profesorilor de religie din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu, împreună cu urările lor și ale noastre de spor și succes deplin și binefăcător pentru biserica ortodoxă, pentru școala și cultura românească și pentru scumpa noastră țară.

Cei de dincolo de Carpați, unde, din multe cauze și motive, problema religioasă preocupă pe toți oamenii mai intens decât alte probleme, atribuim acestei întruniri importanță deosebită.

Congresul nostru, credem, are datoria să caute căile și mijloacele, prin cari să se asigure religiei rolul ce i se cuvine în școală și între celelalte materii, pentru marea ei importanță în viața familiară și obștească. Nu mai poate fi lăsată cenușereasă lângă sau între dexterități.

Ea tinde să puie la locul de comandă în sufletul viitorilor conducători ai țării și culturii noastre pe divinul Cărmăci cu divina Lui poruncă. Și în această tendință trebuie să fie ajutată de toți cei ce dăluiesc la sufletul copiilor noștri și ai țării, și de toate materiile, și în primul rând vom solicita ajutorul psihologiei, dar nu al celei fără suflet, ci al celei ce pleacă dela concepția creștină de pe

lume și om. Fiind români și ortodocși poate e locul și timpul să cerem chiar o psihologie religioasă și românească.

Metodologia și programul analitic le considerăm numai furnizoare de mijloace pentru zidirea împărăției lui Dumnezeu în sufletul tinerelor mlađițe. Și ne pare firesc să se caute cele mai bune mijloace pentru o operă atât de salutară, cum se așteaptă dela învățământul religios.

Dar toate aceste chestiuni răsar numai ca niște tinere ramuri de maslin pe trunchiul unor convingeri de natură generală, pentru cari cerem toată sollicitudinea pe seama învățământului religios.

Sântem, mi se pare, în convulsiunile unei noi renașteri. Ce poate deștepta, antrena, spori și direcționa puterile omului spre ideal și spre etern? N'a stat oare totdeauna religia la începutul și la baza oricărei culturi și renașteri? Să nu creadă nimeni, că azi se poate altfel. *Deapăruri religia a fost și va fi sufletul, care face vie orice cultură și renaștere și viu orice popor.*

Europa stă în fruntea tuturor continentelor și a oricărei culturi și civilizații. Europa și tot ce are ea bun, e opera spiritualismului creștin. Până va rămânea în lumina binefăcătoare a acestui spiritualism, își va păstra înțaietatea. Fără el, sau cu surogate, nu va ajunge decât la o sumă de chipuri cioplite, cu ochi cari nu văd, cu urechi cari nu aud, cu gură care nu va putea vorbi pe înțelesul inimii omenimii.

Dar fără spiritualismul creștin ortodox ce s'ar fi ales de poporul nostru? De n'ar fi fost ortodoxia noastră, care ne-a ridicat mai presus de necazuri și suferinți și mai presus de vremi, mai existam noi aici la răspântia drumului stepei aducător de problematică cultură asiatică, a drumului Africei și Asiei-Mici peste Bizanț cu ale lor încrucișări de interese culturale și politice și a drumului Dunării, care aducea pe mlađierile undelor și influențele europene? Biserica noastră ortodoxă a pregătit apoi statornic venirea zilelor mari de bucurie, cari ne-au ajuns pe noi! Și tot ea a fixat și direcțiile spirituale și geografice de manifestare viitoare a neamului nostru și-l va duce la glorie pregătind lumii o nouă renaștere.

Dumnezeul iubirii, în Hristos, acela a sfărâmat porțile morții, porțile iadului, adică ale egoismului. Din iubire desinteresată s'a pogorât la moarte Hristos Dumnezeu iubirii și ne-a învățat cum să trăim, ca de dragul vieții să nu pierdem viața. Din iubire s'a pogorât Hristos în iadul egoismului și la smuls pe om din ghiarele morții dându-i rețeta vieții, porunca iubirii.

Un cunoscut și profund gânditor al zilelor noastre zice, că «tainele vieții și ale morții sânt ascunse în sânul credinței». Deaceia cine trăiește cu credință neclintită și îndeplinește întru toate voia Dumnezeului iubirii, pentru acela problema morții și a nemuririi este rezolvită, pentru acela stăpînirea morții este biruită de Hristos, care ne spune și azi neîncetat: «Am venit ca viață să aveți».

Dr. N. Terchilă.

La Mănăstirea Neamtu se deschid cursurile de vară în 8 Iulie și vor urma până la 15 August c. Participă la cursurile acestei universități populare membrii cercului social creștin „Solidaritatea”, studenții aflați în colonie la această mănăstire și alt public. Cuvântul de deschidere îl va rosti profesorul Dr. Ștefan Bogdan, președintele Solidarității. Conferențele vor fi desvoltate în jurul problemei: *Educația tineretului*. Sânt conferențieri în anul acesta dñii prof.: Șerban Ionescu, V. Gh. Ispir, I. C. Petrescu, Moruzi, Vintilescu, arhitectul G. M. Cantacuzino ș. a., al căror nume se va anunța ulterior.

Vorbirea

rostită în catedrala mitropolitană de păr. consilier TRAIAN PETRIȘOR, cu ocazia convenirii colegiale de 30 ani.*

«Mergând învățați», Mat. 28, 19.

Înalt Prea Cuvioșia Voastră! Prea Cucernici Părinți Profesori! Iubiți Colegi! — După învierea din morți a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, și înainte de înălțarea Sa la ceruri, ucenicii Domnului au mers în Galilea, după cum li s'a poruncit, — unde arătându-se înaintea lor dumnezeescul învățător, li-a dat ultimele înviațiuni cu privire la misiunea ce aveau de îndeplinit aici pe pământ. «Și apropiindu-se Isus li-a grăit lor zicând: Datu-mi-s'a toată puterea în cer și pe pământ. Drept aceea mergând învățați toate neamurile, botezându-i pe ei în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Învățându-i să păzească toate câte am poruncit vouă», (Mat. 28, 18—29).

Potrivit acestei porunci și umbriți de puterea Duhului sfânt, pogorât peste dânșii în chip de limbi de foc, sf. Apostoli au început a-și îndeplini misiunea, pentru care au fost aleși și pentru care dumnezeescul lor învățător i-a pregătit, trimițându-le, și un Mângâietor, un sfătuitor, pe Duhul sfânt, care să-i lumineze, să-i îndrepteze și să le dea puterea necesară în opera mântuitoare, ce aveau să îndeplinească.

Și istoria ne este mărturie grăitoare despre modul cum acești învățați au

* A se vedea numărul precedent. RED.

știut să-și îndeplinească misiunea pentru care au fost aleși și pregătiți.

S'e împlinesc 30 de ani, de când terminând studiile teologice în Institutul teologic «Andreian» din loc, am pornit de aici 43 de tineri în toate părțile Mitropoliei noastre ardelen, înarmați cu învățătura necesară și cu îndrumarea isvorată din tot ceea ce am auzit și învățat în timpul studiului nostru: «Mergând învățați».

Acest îndemn era pentru noi, ceice ne-am pregătit a fi săvârșitorii sfintelor Taine, nu numai imperativul biblic de a propovedui Evanghelia lui Hristos, ci porunca aceasta constituia pentru generația noastră de atunci și un imperativ național, de a fi păstrătorii credincioși ai comorilor sufletești neprețuite, ce se desprind din învățătura dreptei credințe și din trecutul plin de sbucium, dar și de momente înălțătoare, a bisericii noastre naționale. Împrejurările de pe atunci ne impuneau acest imperativ. Preotul trebuia să fie «tuturor toate» nu numai în senz duhovnicesc, ci «preotul cu crucea în frunte», care direcționa și domina întreaga viața satelor sub toate aspectele ei de viață organizată.

Prea vrednici slujitori la altarul Domnului și insuflețiți de cele mai curate sentimente românești ne-au fost profesorii, îndrumătorii noștri, în tot timpul studiului nostru teologic, cari din avutul lor sufletesc ne-au făcut și pe noi pătași și ne-au învățat a fi păstorul cel bun, care își pune sufletul pentru turma sa, și a rămânea pururea preoți în slujba

ortodoxiei și a idealului nostru național.

Iată aspectul dublu al îndrumărilor, ce ni s'au dat în teologie și educația de care ne-am făcut părtași, educație care exclude orice compromis pe chestiuni de credință și pe teren național.

Cu acest ideal în suflete, am pornit la lucru.

Nu este aici locul, ca fiecare dintre noi să facă o dare de seamă a rezultatelor obținute în activitatea sa pastorală, dar nici nu putem trece peste acest prilej, fără să încercăm barem a încopia străduințele noastre de angrenajul vast al activității în genere a preoției noastre înainte și după război.

Înainte de război întreaga viața poporului nostru s'a desfășurat sub pavăza unei autonomii bisericesti, bine precizate de nemuritorul ei autor, care i-a dat posibilitatea să-și creeze condiții de viață potrivit nu numai exigențelor lui spirituale, ci și a celor cu caracter social, național și chiar economic. Nimic nu se realiza în viața acestui popor, fără de binecuvântarea bisericii și fără de conlucrarea efectivă a preoției noastre. Preotul ortodox propoveduia cuvântul Evangheliei, el stătea în fruntea diverselor asociații cu caracter economic, social și umanitar, și tot preotul era conducător și inspirator al tuturor acțiunilor naționale. Împrejurările vitrege, în care se desfășura viața noastră bisericască, caracterul național al organizației noastre bisericesti, impuneau preotului nostru acest fel de a munci în via Domnului. Activitatea pastorală a preoției

Marele voevod Constantin Brâncoveanu la sfatul vestitului mitropolit Antim face să strălucescă raze de cultură din cultura bisericii și neamului nostru pe întinderea din Caucaz la Marea Adriatică și din coroana Carpaților până la Marea Roșie. Pietatea și grandoarea cu care s'a făcut reînvierea osemintelor marelui voevod iau semnificație de simbol cultural și arată drumul, pe care vom merge, cerul ne-a rezervat rol de conducere, semnificație, pe care trebuie s'o reținem azi, când în fruntea țării noastre stă Celce a spus și dorește a fi Regele culturii românești.

Sântem convinși, că Onor. congres va asigura pe Maiestatea Sa, că profesorii de religie l-am înțeles și suntem gata cu toate puterile noastre și fără nici o precupețire să fim și vom fi pionierii acestui mare ideal, încercând să dăm sufletului tineresc și culturii românești suflet sorbit din izvorul spiritualismului creștin ortodox. Aceeași asigurare o dăm și bisericii noastre, care tinde spre reecumenizare, și școlii românești, pe care dorim s'o lăsăm într-o stare mai bună, de cum am găsit-o.

În acest înțeles, rugăm, să fie privită prezența noastră aici ca trimiși ai celor reprezentând biserica și școala în latura ei religioasă în arhiepiscopia Sibiului și să primiți binecuvântările arhierestice și urările de spor și succes, pe cari am avut onoarea să le aducem, — dorind din toată inima noastră, ca hotărârile ce se vor lua să însemne nu numai un moment decisiv în viața bisericească a neamului nostru, ci și începutul unei vâжоase ascensiuni culturale pentru această parte de lume, iar pentru profesorii de religie din țară începutul unei ere de rodnică și binecuvântată activitate.

Protopopul Gh. Maior
profesor la școala normală „A. Șaguna” — Sibiu.

INFORMAȚIUNI

Parastas. Implinindu-se șase luni dela moartea fostului prim-ministru I. G. Duca, s'a ținut la 29 i. tr., în catedrala mitropolitană din Sibiu, un parastas întru veșnica pomenire a regretatului bărbat de stat. A slujit consilierul arhiepiscopesc Dr. A. Gălea, în fața unui număr public din localitate, admirator al ilustrului dispărut.

Prea Sfinția Sa Episcopul Roman al Oradiei a fost, zilele trecute, timp de trei zile, oaspele Preasfințitului Episcop Nicolae al Chiului. Consilierii eparhiali, profesorii Academiei de teolo-

gie și numeroși mireni au profitat de ocazie spre a exprima venerabilului Chiariarh dela Oradea sentimentele lor de stimă și dragoste.

„Casa studențească Universul”, ale cărei temelii s'au pus, în 25 Iunie 1934, într-unul din cele mai potrivite locuri din capitală, va cuprinde, conform planului dat de dl Stelian Popescu, săli în care să locuiească o mie de studenți, și să poată lua masa două mii de studenți; plus alte săli pentru bibliotecă, gimnastică și conferențe; magazine de închiriat, producătoare de venituri pentru frumoasa instituție, — care va mai avea, pe lângă toate acestea, și o capelă, necesară trebuințelor sufletești ale tinerimii. Faptă, ce vorbește dela sine.

Convenirea colegială de 30 ani. În legătură cu raportul despre convenirea colegială a absolvenților de-acum 30 ani ai institutului teologia „Andreian”, publicat în numărul precedent al ziarului nostru, dăm aici numele celor prezenți la această convenire. 1. Prot. Ilie Beleuță, profesor la Academia teologică Sibiu; 2. Pr. Iosif Dumitru, paroh în Berin; 3. Pr. Dumitru Grecean, paroh în Herman; 4. Pr. Ioan Handa, paroh Oarda de jos; 5. Pr. Eugen Imbăruș, paroh Ohaba; 6. Pr. Emil Miclea, paroh Baica; 7. Ioan Mircea, paroh Aștin; 8. Pr. Teodor Muica, paroh Sângeorgiu de pădure; 9. Ioan Neagoe, șeful serv. statistic, jud. Alba-Iulia; 10. Pr. Nicolae Perian, paroh Seliște-Hunedoara; 11. Prot. Traian Petrișor, consilier mitropolitan, Sibiu; 12. Pr. Gh. Popovici, paroh Sânt-Andree; 13. Pr. Iosif Popovici, paroh Sfântul-Gheorghe; 14. Prot. Remus Roșca, profesor-paroh Zălau; 15. Pr. Dr. Ioan Stanciu, prof. Sibiu; 16. Pr. Pavel Suciu, paroh în Gornești; 17. Pr. Eremie Ticușan, paroh, Covasna.

T. P.

Exces de râvnă. Călugări franciscani lansează, în țara noastră, un apel către români: pentru contribuția la ridicarea marelui templu al Unirii [ar fi vorba despre o biserică] spre înfrățirea și mai mare a tuturor românilor, adică unirea tuturor cu Roma papilor. Apelul franciscanilor înseamnă, în forma aceasta, nu îndemn spre înfrățire, ci spre tulburarea păcii între fiii aceleiași patrii.

Familiiile rămase după preoții ortodocși, răposafi anul acesta (1934) în Arhiepiscopia, sânt invitate a trimite către Redacția ziarului Telegraful Român, Sibiu, câte-o fotografie, (eventual și o notă biografică) a decedatului lor părinte, pentru a fi reprodușă în Calendarul arhiepiscopesc pe 1935.

noastre privea deci nu numai viața religioasă-morală a credincioșilor, ci ea cuprindea întreg resortul vieții pământene a unui popor, conștient de trecutul său și de ceea ce reprezenta el în mijlocul atâtor vrăjmași ce tindeau a-i zdruncina viața sufletească și a-i turbura conștiința națională.

Mă refer aici mai mult la viața noastră bisericească din ultimul deceniu, ce a precedat izbucnirea războiului mondial, în care timp cade și o parte din truda noastră de propovăduire a Evangheliei.

Războiul a produs schimbări și în structura vieții poporului nostru. Viața religioasă-morală, influențată de moravurile stărnite de valurile unui război destul de îndelungat, situația politică nouă statornicită pe urma acestui război, demagogia așa numitei democrații politice și alte simptome anologice de origine postbelică, au produs o nouă mentalitate în toate straturile sociale ale poporului nostru credincios. Urmările acestei mentalități schimbate s'au făcut simțite mai ales în viața satelor noastre. Oamenii încărcați în frica de Dumnezeu, trăiți în cinste și dragoste față de biserică sânt delăturați, pentru ca alții

să se cotozeze la conducerea vieții bisericești și politice a satelor, cari nu au nici înțelepciunea vieții creștine și n'au arătat nici când interesul cerut față de exigențele vieții bisericești.

Nu este de mirat deci, că într-o astfel de atmosferă, la un moment dat se părea, că preoțimea noastră nu se mai bucură de trecerea, ce o avea în conducerea vieții poporului nostru înainte de război.

Dacă în învălmășala vieții postbelice unii dintre noi am putut greși în aplicarea metodelor de păstorie și conducere, a rămas însă adevărul propovăduit de noi, că Hristos este centrul vieții, de unde radiază darul cel desăvârșit asupra strădanilor din toate domeniile vieții pământești. Asupra acestui centru de viață sânt acum așinate privirile celor ce se gândesc la delăturarea urmărilor funeste, ce le-a lăsat în suflete mentalitatea postbelică. Biserica ortodoxă și slujitorii ei nici azi nu-și precupețesc serviciile însemnate, ce le aduc societății și statului român, și în deplină liniște își continuă activitatea binefăcătoare, căutând însă să-și îmbogățească și adapteze metodele de păstorie potrivit vre-

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 8 Iulie 1934, va predica părintele Ioan Bânda, paroh în Roșia-Sibiului.

Licitație pentru concesionarea transportului de corespondență între gară și oficiul poștal Sibiu I, precum și pentru ridicarea corespondenței dela cutiile de scrisori din oraș, se ține în ziua de Joi, 12 Iulie 1934, ora 10 dimineața, în cancelaria oficiului poștal Sibiu, unde se poate consulta caetul de sarcini.

Poșta redacției

Protopopului din S. Răspunderea pentru cele afirmate în apelul trimis protopopilor și unor preoți din Arhiepiscopia, în chestia fondului de pensii arhiepiscopice, o are preotul Nicolae Cărmănnș din Fundata-Bran. Fiindcă apelul conține neadevăruri și calomnii, numitul preot a fost pus sub cercetare disciplinară și va fi dat în judecata Consistoriului spiritual. Toți cari au primit apelul, să-l trimită la adresa Consiliului arhiepiscopesc.

Nr. 5929/934.

[35] 1—3

Concurs

Pentru întregirea catedrei de cântare bisericească și tipic, la Școala de cântăreți a Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Dela concurenți se cere:

1. Certificat de naștere.
2. Carte de botez.
3. Diploma de bacalaureat.
4. Absolutoriu al Acad. teologice.
5. Testimoniu de calificare preoțască.
6. Certificat despre aptitudinile muzicale.
7. Alte eventuale documente.

Beneficiul împreună cu acest post este salar de 3160 lei lunar.

Cereri sânt a se adresa Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 4 Iulie 1934.

Consiliul eparhial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu.

Nr. 212—1934.

(18) 1—1

Publicație de licitare

Biserica ortodoxă-română din Cioara, protopopiatul Sebeșului, județul Alba, dă în licitație publică reclădirea din lemn de stejar pe soclu de piatră a schitului „Afția” din Plășorul Cioarei, ca monument istoric pe locul fostei mănăstiri a călugărului martir, Șofronie.

Licitația se va ține în 15 Iulie a. c. ora 3 p. m. la oficiul parohial ortodox-român din Cioara cu oferte închise și sigilate.

Planul și devizul, precum și condițiile de licitare și caetul de sarcini, se pot

vedea în orice zi la oficiul parohial din Cioara.

Pentru lucrarea în lemn pusă sub cooperiș, fără tencuială, prețul de strigare este de Lei 30.000 (treizeci mii).

Întreg materialul îl pune la dispoziție la fața locului comitetul de construcție.

Cioara, la 28 Iunie 1934.

Constantin Oancea
preot.

Nr 158/1934 prot.

[30] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III (treia) Jacul (Codreni), protopopiatul Sighișoara, se publică prin această concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Venitele sânt:

1. Întregirea dela stat.
2. Stola obișnuită.
3. Până la zidirea casei parohiale, o casă potrivită închiriată de parohie.
4. 6 jugăre sesiune parohială veche și 10 jugăre sesiune acordată prin reforma agrară.
5. Câte o ferdelă pörumb sfărmit dela fiecare familie (circa 60 familii).
6. O soarte de lemne aduse acasă.

Concurenții vor trimite în termen petițiile provăzute cu certificatele de botez, de studii liceale, absolutor, calificăție, permisiune de a concura dela autoritatea supremă, și cu încuviințarea subsemnatului se vor prezenta și în parohie.

Oficiul protopopesc Sighișoara, în înțelegere cu consiliul parohial Jacul.

Sighișoara la 1 Mai 1934.

Emilian Stoica
protopop.

Publicație de licitare

În urma hotărârii consiliului parohial ortodox român din comuna Mihai Viteazul, protopopiatul Sighișoara, din 19 Iunie 1934 și pe baza planului și devizului aprobat de Prea Ven. Consiliu Arh. cu data de 21 April 1934 Nr. 3591, se dă în lucrare prin licitație publică cu oferte închise, zidirea casei parohiale, ce se va edifica în comuna Mihai Viteazul, jud. Târnava mare. Licitația se va ține în ziua de 15 Iulie a. c. ora 2 p. m. la fața locului.

Planul și devizul se pot vedea în orice zi la oficiul parohial pentru cercetare și cunoaștere.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a alege ori care dintre ofertele cele mai avantajoase și în care are mai multă încredere.

Doritorii se vor prezenta la data de mai sus cu ofertele închise, depunând totodată cu ofertele 5% vadium în bani gata, care se va întregi la facerea contractului la 10%.

Din încredințarea consiliului parohial, Mihai Viteazul, la 29 Iunie 1934, Oficiul parohial ortodox român.

Pr. Eugen Bologna
paroh ortodox român.

[19] 1—3

murilor și împrejurărilor, în care sânt nevoiți să acționeze.

Cu merindea luată în timpul studiului nostru, provăzuți cu busola îndrumărilor primite dela iubiiții noștri profesori, îmbogățiți cu experiențe câștigate în viața pastorală și cu cunoștințe înmulțite prin străduințe de studii ulterioare, noi — iubiiți colegi — și în faza cea nouă a vieții bisericești și naționale de după război, ne-am dat tributul pentru însănătoșirea morală a credincioșilor noștri și pentru consolidarea vieții noastre bisericești și de stat.

Conștiința fiecăruia dintre noi ne este judecătorul, care va pronunța sentința ce o merităm, după tot ceea ce am făcut până acum. Conștiința noastră va mărturisi de modul cum am îndeplinit porunca: „Mergând învățați”.

În restimpul celor 30 de ani trecuți unii dintre colegii noștri au fost răpuși de nemiloasa moarte, lăsând unii în urma lor familii cuprinse de griji și greutatea unei vieți trăite în necaz și lipsuri. Pomenirea lor în veci să rămână în sufletele noastre!

După 30 de ani de activitate obștească, ne-am adunat aici să aducem

rugăciune de mulțumire lui Dumnezeu, că ne-a trimis ajutorul Său preainalt, de a putea învinge multele și marile greutăți ce am întâmpinat până acum în viață, și ne-a învrednicit să ne vedem în acest centru bisericesc și românesc, de unde am pornit acum 30 de ani.

Ne-am întrunit apoi pentru că ne aducem aminte în rugăciunile noastre de toți profesorii și colegii noștri, cari azi nu mai sânt în viață, și să exprimăm omagiul și recunoștința noastră foștilor noștri profesori azi în viață, pentru toată dragostea părintească, ce ni-au arătat-o și pentru îndemmurile frumoase și folositoare, ce ni le-au dat în timpul studiului nostru.

Cerul să le răsplătească binele ce ni l-au făcut, și recunoștința noastră să le fie spre mângâiere, că nu „înzadar s'au ostenit”.

„Darul Domnului nostru Isus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea sfântului Duh să fie cu noi cu toți” până la capătul vieții noastre pământene. Amin.

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul
Telegraful Român